

จดหมายข่าว

กองพัฒนาการเกษตรพื้นที่เฉพาะ

EDITOR TALK ...

สวัสดิ์คะ... ท่านผู้อ่านทุกท่าน เป็นยังใจกันบ้างคะ ไดรบ้านน้ำท่วมบ้างช่วยยกมือขึ้นหน่อยคะ แต่ บก. พลัดไปไม่อินทรีนด น้ำไม่ท่วม ยังใจก็เป็นกำลังใจให้ท่านที่น้ำท่วมนะคะ ค่อย ๆ ซ่อมแซม เก็บกวาดกันไปอย่าได้ท้อคะ.... ต้องขอโทษด้วยจริง ๆ ที่จดหมายข่าว กพด. ฉบับนี้ต้องออกควบ และดูจะช้าไปซักหน่อย ก็เพราะสภากาณน้ำท่วมนี้ละคะ ยังใจก็ให้อภัยกันนะคะ

แต่งงานที่ทาง กพด. รับผิดชอบก็ยังมี การดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แม้เหตุการณ์จะไม่ค่อยปกติ เช่น เราก็น้ำไปจัดนิทรรศการและรับเสด็จสมเด็จพระเทพฯ กับที่หนองระเวียง จ.นครราชสีมา ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ และอีกหลากหลายเนื้อหาสาระที่นำเสนอให้อ่านกันในฉบับนะคะ...

ช่วงนี้ทาง กพด. ร่วมกับศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูง ดำเนินการโครงการ 84 พรรษาฯ และจัดงานเทิดพระเกียรติในหมู่บ้านหลักที่เข้าร่วมโครงการกันในหลายแห่งคะ ติดตามกันได้ใบข่าวประชาสัมพันธ์ท้ายฉบับนะคะ

“เกษตรที่สูง” แหล่งองค์ความรู้ พืชเมืองหนาวและท่องเที่ยวเชิงเกษตร

..บุญยหนูช เนตรน้อย..

หลังจากที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับวิกฤติมหาอุทกภัยครั้งใหญ่ ปี 2554 ต่างก็ได้รับผลกระทบกันถ้วนหน้า ทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนได้ร่วมแรงร่วมใจกัน ช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม และหลังจากน้ำลด คงต้องช่วยกันฟื้นฟูประเทศไทยให้กับเข้ามาสู่สภาพปกติโดยเร็ว จากเหตุการณ์ที่ผ่านมาหลายคนคงรู้สึกเครียดและเหนื่อยล้าก็คงต้องหาทางผ่อนคลายให้หายเหนื่อยด้วยการพักผ่อนหรือเดินทางเพื่อไปสัมผัสกับธรรมชาติและพบปะผู้คนให้ได้รับรู้ในสิ่งที่ยังไม่เคยได้รู้ได้เห็นเห็นเป็นการเติมพลังให้กับชีวิตให้มีพลังในการทำงานกันต่อไป การเดินทางไปในดินแดนแห่งขุนเขาที่สลับซับซ้อน สูดอากาศอันบริสุทธิ์ นั่นก็คือ พื้นที่บนดอยสูง ซึ่งช่วงนี้เข้าสู่ฤดูหนาวแล้ว ท้องฟ้ามีเมฆหมอกปกคลุม ทิวทัศน์ภาพที่แสนงดงามนี้อากาศเย็นสบายในตอนกลางวันหนาวเย็นในตอนกลางคืนและที่นั่นมีหน่วยงานของกรมส่งเสริมการเกษตรตั้งอยู่ ได้แก่ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูง เพื่อส่งเสริมอาชีพการเกษตรให้กับชาวไทยภูเขาที่อาศัยอยู่บนดอยสูงเหล่านั้น ปัจจุบันมีอยู่ 8 ศูนย์ ประกอบด้วย ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำพูน แลย กาญจนบุรี พะเยา และศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดตาก ซึ่งแต่ละศูนย์ มีความแตกต่างกันไปตามสภาพพื้นที่ และเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงานและถ่ายทอดความรู้เรื่องพืชเมืองหนาวต่างๆ ให้กับเกษตรกร และผู้ที่สนใจ รวมถึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเชิงอนุรักษ์ด้วย

NOU บ้านหนังสือ

ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดเชียงใหม่

หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช มาบ้างแล้ว แต่ไปครบทุกดอยหรือยัง

ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดเชียงใหม่ มีศูนย์ฯ ย่อย 10 ศูนย์ (10 ดอย) ได้แก่ แก่งน้อย แม่แฮ ขอบดง หุ่นเจียง หุ่นเรา หุ่นหลวง อินทนนท์ วัดจันทร์ ปางอุ๋ง และห้วยเสี้ยว จุดเด่นของที่นี่ บนดอยอินทนนท์ มีอากาศหนาวเย็น มีภูมิประเทศที่สวยงาม เป็นดอยที่สูงที่สุดในประเทศไทย มีพระมหาธาตุพนมเมทนีดลและพระมหาธาตุพนมลภูมิสิริ ตั้งอยู่สูงตระหง่านสวยงาม ส่วนเกษตรกรชาวไทยภูเขาเป็นเผ่ากะเหรี่ยง และเผ่าม้ง มีแหล่งเรียนรู้อยู่มากมาย อาทิเช่น แปลงไม้ผลเมืองหนาว สตรอเบอรี่ อะโวคาโด องุ่นไร้เมล็ด บ๊วย ท้อ สาลี่ และพลับ แปลงไม้ดอกเมืองหนาวที่สวยงาม กุหลาบ เยอบีร่า และเบญจมาศ และพืชผักเมืองหนาว แตงกวาญี่ปุ่น และหอมญี่ปุ่น และยังมีดอยอื่นๆ ที่เป็นแหล่งองค์ความรู้ รวบรวมพันธุ์และปรับปรุงพันธุ์ที่สำคัญ เช่น ปางอุ๋ง เป็นแหล่งอะโวคาโด พันธุ์แฮส ที่มีรสชาติดี ตลาดมีความต้องการสูงและสร้างรายได้ให้เกษตรกรชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง ที่ศูนย์ฯ เข้าไปส่งเสริมขอบดง จุดเด่น มีภูมิประเทศที่สวยงาม มีอากาศหนาวเย็น มีไม้ดอกเมืองหนาวที่สวยงามมาก และไม้ผลเมืองหนาวที่นั่นได้มีการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกสตรอเบอรี่เพื่อการค้าให้กับเกษตรกรชาวไทยภูเขาเผ่าม้งเขตด้าที่ หมู่บ้านขอบดง และเผ่าปะหล่องที่หมู่บ้านนอแล และที่หุบเราได้มีการส่งเสริมการปลูกกุหลาบเพื่อการค้าโดยจำหน่ายผลผลิตให้กับมูลนิธิโครงการหลวง

ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดเชียงราย มี 5 ศูนย์ฯ ย่อย (5 ดอย) ได้แก่ ดอยตุง หัวแม่คำ แม่ปวนหลวง ห้วยน้ำขุน และดอยผาหม่น จุดเด่นศูนย์ฯ เชียงราย เป็นแหล่งผลิตพืชผักเมืองหนาวที่สำคัญ โดยที่แม่ปวนหลวง เป็นศูนย์เรียนรู้การจัดการเกษตรบนพื้นที่สูง เช่น แปลงสาธิตการผลิตพืชผักเมืองหนาว ไม้ผลเมืองหนาว กาแฟ และชา ฤดูหนาวนี้หากใครได้ไปสัมผัสสัมผัสทะเลหมอกที่ภูชี้ฟ้า อยาลิมแวง เยี่ยมชมศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงดอยผาหม่น ซึ่งตั้งอยู่อำเภอเทิง ที่นี่มีแปลงรวบรวมพันธุ์และแหล่งเรียนรู้การปลูกเสมพ์หรือกัญชง และไม้ดอกเมืองหนาวที่ขึ้นชื่อที่สุดของที่นี่หรือที่สุดของประเทศเลยก็ว่าได้ คือ ทิวลิป ซึ่งจะมีให้ชมเฉพาะช่วงฤดูหนาวเท่านั้น นอกจากนี้ ยังมีดอยตุงที่เป็นแหล่งเรียนรู้การปลูกไม้ดอกไม้ประดับและสนับสนุนให้กับพระตำหนักดอยตุงด้วย **ฉบับนี้เอาไว้เท่านั้นพอเป็นน้ำจิ้มกันก่อนนะคะ ไว้อีก 6 ศูนย์ มาต่อกันฉบับต่อไปนะคะ**

รอบรู้ ทุกยุค

สืบสานงานอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

หากจะกล่าวถึงโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ที่มีระยะเวลาการดำเนินงานมายาวนานตั้งแต่ปี 2536 มุ่งเน้นการสร้าง ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของพันธุกรรมพืชต่างๆที่มีอยู่ในประเทศไทย ก่อให้เกิดกิจกรรมมากมายในการร่วมคิดร่วมปฏิบัติ ที่นำผลประโยชน์มาถึงประชาชน สร้างระบบข้อมูลพันธุกรรมพืชอย่างแพร่หลายสามารถสื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ทั่วประเทศโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ นั้น ล้วนแล้วแต่เกิดขึ้นเพื่อสนองแนวพระราชดำริ และสืบสานพระราชปณิธานแห่งพระองค์ โดยปรากฏในรูปแบบกิจกรรมต่างๆ ประกอบด้วย กิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืชในพื้นที่ป่าธรรมชาติ การสำรวจรวบรวมพันธุกรรมพืชที่มีแนวโน้มว่าใกล้จะสูญพันธุ์ รวมทั้งการนำพันธุ์พืชที่รวบรวมมาเพาะปลูก เมื่อมองให้ลึกถึงกรอบการดำเนินงานของโครงการที่ครอบคลุม 3 ด้านประกอบด้วย (1) กรอบการเรียนรู้ทรัพยากรมีกิจกรรมที่ดำเนินงานสนับสนุน 3 กิจกรรม คือ ปกป้องพันธุกรรมพืช สำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช และปลูกรักษาพันธุกรรมพืช (2) กรอบการใช้ประโยชน์ มีกิจกรรมที่ดำเนินงานสนับสนุน คือ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช ศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืชและวางแผนพัฒนาพันธุ์พืช (3) กรอบสร้างจิตสำนึก มีกิจกรรมที่ดำเนินงานสนับสนุน คือ สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรโดยกองพัฒนาการเกษตรพื้นที่เฉพาะ ได้ร่วมสนองแนวพระราชดำริในการดำเนินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชในพื้นที่ต่างๆ ซึ่งในปัจจุบันมีทั้งหมด 6 แห่ง ได้แก่ (1) โครงการรวบรวมพรรณพืชสวนและอนุรักษ์พันธุ์พืชสวน ณ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดระยอง (พืชสวน) (2) โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชพื้นเมือง รวบรวมพันธุ์กล้วยไม้พื้นเมืองพันธุ์ลูกผสม ณ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดกระบี่ (พืชสวน) (3) โครงการอนุรักษ์พันธุ์กล้วยพระราชทาน ได้รวบรวมพันธุ์กล้วยพระราชทาน ซึ่งองค์กรกล้วยนานาชาติ (INIBAP) ทูลเกล้าฯถวายพันธุ์ จำนวน 26 สายพันธุ์ ณ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดพิษณุโลก (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) (4) โครงการรวบรวมสายพันธุ์พืชของประเทศไทย ได้รวบรวมพันธุ์พืชต่างๆ ทั้งไม้ผล ไม้ยืนต้น ไม้ดอกไม้ประดับ ณ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดเชียงราย (5) โครงการอนุรักษ์พันธุ์พืชรวบรวมพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับในท้องถิ่น ณ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี (พืชสวน) และ (6) โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดชุมพร ดำเนินการรวบรวมพันธุ์ไม้ผลในพื้นที่ภาคใต้

รวมทั้งกรมส่งเสริมการเกษตรยังได้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประชุมวิชาการและนิทรรศการทรัพยากรไทย : ก้าวสู่โลกกว้างอย่างมั่นใจ ในฐานะหน่วยงานร่วมสนองแนวพระราชดำริ เมื่อวันที่ 1 - 7 พฤศจิกายน 2554 โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดงาน ณ พื้นที่ป่าปกป้องพันธุกรรมพืชนองระเวียง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา กองพัฒนาการเกษตรพื้นที่เฉพาะร่วมกับศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี (พืชสวน) และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดพิษณุโลก (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) จัดนิทรรศการแสดงผลการดำเนินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ทั้งในภาพรวมผลการดำเนินงานและจุดเน้นที่การนำข้อมูลกระบวนการทำงาน ผลการดำเนินงานในพื้นที่อนุรักษ์มานำเสนอในรูปแบบการจัดบอร์ดนิทรรศการ และให้ข้อมูลโดยผู้ดำเนินโครงการในพื้นที่, อบต. โดยในงานดังกล่าวมีผู้เข้าร่วมงานและร่วมรับเสด็จเป็นจำนวนมาก

เมื่อมวน้ำก้อนใหญ่มาถึง ทำ (ใจ) ยิ่งใจดี เปิด Zone อาสาแม่เขียน

ในช่วงเดือนที่ผ่านมา (จนถึงขณะนี้) ประเทศไทยประสบกับอุทกภัยครั้งร้ายแรงทำให้ทุกๆ วัน พวกเราจะต้องรับรู้รับฟังข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว จนกลายเป็นอาหารจานหลักไปซะแล้ว เมื่อเกิดเหตุการณ์ร้ายแรงความสูญเสียต่างๆ ก็ตามมา บางมุมของหลายคนคงเห็นว่าช่วงนี้สื่อก็ตระเวนไปสัมภาษณ์คนนั้นคนนี้ ซึ่งแน่นอนอยู่แล้วต้องเป็นคนที่มีหน้าตาในสังคม ดารา นักร้อง คนเหล่านี้ก็จะพยายามให้กำลังใจ บางทีก็บอกให้สู้ต่อไป (ก็พยายามอยู่) บางทีก็บอกว่าอะไรที่สูญเสียไปแล้วก็หาใหม่ได้ (ไม่ต้องบอกเขาก็รู้อยู่แล้ว) ความจริงก็เข้าใจว่าเขาหวังดี (หรือตามสคริปก็ไม่ว่า) แต่มันหยุดหจิดรู้ดีก็วางหูวางตาไปยังไม่รู้ (แถวบ้านเรียกพาล) ที่มาแล้วให้ฟังเนี่ยไม่ทำอะไรหรอก แค่อยากบอกว่าในภาวะที่คนคนหนึ่งต้องประสบกับเหตุการณ์ที่พบเจอมาเกือบทุกปี จะมากหรือน้อยก็แล้วแต่พื้นที่และปัจจัยอื่นๆ เป็นตัวแปร แน่แน่นอนอยู่แล้ว ความเครียด ความหงุดหงิด ความทุกข์ยาก ความลำบากมันต้องมีเป็นธรรมดา แต่จะวิตกกังวลจนมากเกินไป น้ำก็ไม่เห็นจะลดลงแต่อย่างใด ควรทำให้ใจสงบ ตั้งสติให้ดี แล้ววางแผนว่าจะต้องทำอะไร และต้องทำอย่างไรถึงจะอยู่ให้ได้ในสภาวะแบบนี้จะดีกว่า คงไม่ต้องบอกรายละเอียดหรอกนะว่าต้องทำไปบ้าง คนไทยปรับตัวเก่งจะตายน้ำท่วมไม่กี่วันจัดแข่งเรือ (กาละมัง) กันซะแล้ว แก่เครียดดี อีกริธีขอแนะนำระหว่างเฝ้าประจำการ น้ำไฟก็โดนตัดหมดแล้ว ไปหาอุปกรณ์เทียนส่องสว่างมา แล้วยื่นไฟครึ่งพี่น้อง (ห้ามเล่นกันตั้งค์ แค่เขกเขาก็ออ) เล่นไปยื่นเข้าโดนเขกเขากจนบวมก็ไม่มีใครว่า แต่ห้ามกินเหล้าเด็ดขาด เพราะเปลืองน้ำ (เป็นของที่หายาก) แถมจะต้องเพิ่มปริมาณน้ำเสียในน้ำที่มีมากอยู่แล้วอีกด้วย

อ่านมาจนจบไม่สงสัยกันบ้างหรือว่าคนเขียนมันเก็บกอดมาจากไหน ก็แค่เป็นคนที่อยู่ในเหตุการณ์กับเค้าด้วย แต่เป็นสถานการณ์ระดับ ซิล ซิล เท่านั้น ก่อนจากอยากทราบคำว่า “มวนน้ำ” เนี่ยมันแปลว่าอะไรนะ ????????? (ใครทราบคำตอบ รีบไปตอบและขอรับรางวัลได้ที่บรรณาธิการจ้า)

ข่าวประชาสัมพันธ์

“โครงการ 84 พรรษา พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรฯ”

กรมส่งเสริมการเกษตรได้มอบหมายให้กองพัฒนาการเกษตรพื้นที่เฉพาะร่วมกับศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูง 8 แห่ง ดำเนินโครงการ 84 พรรษา พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงบนพื้นที่สูงเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในหมู่บ้านชาวไทยภูเขาบนพื้นที่สูง โดยมีเป้าหมาย 84 หมู่บ้าน ใน 8 จังหวัด ได้แก่ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดเชียงใหม่ 20 หมู่บ้าน ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดเชียงราย 15 หมู่บ้าน ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน 12 หมู่บ้าน ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดลำพูน 10 หมู่บ้าน ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดกาญจนบุรี 10 หมู่บ้าน ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดพะเยา 4 หมู่บ้าน ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดตาก 3 หมู่บ้าน และศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดเลย 10 หมู่บ้าน ประชากรรวมประมาณ 8,400ครัวเรือน ซึ่งในปัจจุบันได้ดำเนินกิจกรรมดังกล่าวข้างต้นตามแผนปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยในช่วงวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ 5 ธันวาคม 2554 นี้ กรมส่งเสริมการเกษตรมีแผนการดำเนินงานจัดงานเพื่อการจัดงานเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในหมู่บ้านหลักของแต่ละศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงที่เป็นศูนย์หลัก จังหวัดละ 1 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 6 จังหวัด ในช่วงเดือนธันวาคม ซึ่งการจัดงานเทิดพระเกียรติฯ ดังกล่าวจะประกอบไปด้วยกิจกรรมต่างๆ อาทิ นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติฯ การให้บริการวิชาการเกษตร การสาธิตและการตอบปัญหาทางการเกษตร เป็นต้น ผู้สนใจสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลได้ที่ กพฉ. คะ

